

11 December 1950

FA 2227/18

No. 98113

Bijl.:

Betr.: Communistische actie

GEHEIM

Betreffende nevenvermeld onderwerp moge ik Uwe Excellentie het volgende berichten.

Van enige onafhankelijk van elkander staande informanten werd vernomen, dat de C.P.N. thans speciaal een stakingsactie onder de havenarbeiders beoogt te ontplooiën.

De pogingen om in het voorjaar van 1950 het lossen van de wapenzendingen uit Amerika door stakingen te belemmeren, mislukten volkomen. Ook de inspanningen om na de Augustusstakingen van dit jaar de arbeiders opnieuw in beweging te brengen, faalden. Niettemin koestert de C.P.N. thans het stellige voornemen wederom stakingen te doen uitbreken. Het Partijbestuur van de C.P.N. heeft er namelijk bij de landelijke E.V.C.-leiding schriftelijk op aangedrongen, bij voorkeur vóór 15 December 1950 - althans zo spoedig mogelijk - arbeidsconflicten te forceren.

De actie moet worden uitgelokt onder de havenarbeiders te Amsterdam en Rotterdam. In deze steden wil men ook de classificeerders (arbeiders, die op aangekomen schepen bepaalde herstel-werkzaamheden verrichten) in de strijd betrekken. Deze groepen van arbeiders zijn kennelijk gekozen, omdat de communistische leiding de agitatie tegen de Amerikaanse wapenleveranties wil hervatten.

De C.P.N. zal - naar mag worden aangenomen - ook thans in dit politieke streven niet of niet voldoende door de massa der arbeiders worden gesteund. Daarom heeft de communistische leiding zich dan ook genoodzaakt gezien enige niet-politieke eisen voor de havenarbeiders op te stellen, te weten:

1. 10% loonsverhoging;
2. wachtgeldregeling van f. 36.-- per week;
3. gunstiger vacantie regeling;
4. doelmatiger instelling van bedrijfskernen;
5. een weekloon als kerstgratificatie.

Het ligt in het voornemen van de leiders der C.P.N. en E.V.C. de begeerde staking ten koste van alles te doen uitbreken. Om dit doel te bereiken zullen de acties met alle middelen - zonodig met toepassing van terreur en intimidatie - worden gesteund. Werkwilligen zal eventueel met geweld aan het verstand worden gebracht, dat zij de arbeid hebben neer te leggen. De geweldspractijk zal zich desnoods

Aan:
Z.E. de Minister President.
Z.E. de Minister van Sociale Zaken.

- zelfs -

*F. de Zou viel
eens met
me, waarg
dese zoo positief
geleide mach-
del bereid. 14/12/50*

*Op informatie van
2 onafhankelijke
informanten
12/12*

GEHEIM

zelfs moeten keren tegen vrouwen en kinderen van werkwilligen. Dit gewelddadig optreden kon te Amsterdam reeds worden waargenomen tijdens de haven- en bouwvakstakingen in de zomer van 1950. De C.P.N. heeft kortgeleden in geschrifte en in besloten vergaderingen deze wijze van handelen verdedigd, met aanhaling van desbetreffende uitspraken van de Franse communisten-leider Maurice Thorez.

De hiervoren vermelde hernieuwde actie tegen de wapenzendingen zal zich waarschijnlijk niet tot Nederland beperken. Tijdens een in October j.l. te Brussel gehouden bijeenkomst ter herdenking van het 5-jarig bestaan van het Wereld Vak Verbond, kondigde een der sprekers moeilijkheden voor de Belgische havens aan in de loop van December 1950 - Januari 1951.

Een tot oordelen bevoegde vooraanstaande E.V.C.-functionaris acht evenwel de kans van slagen van een nieuwe havenarbeidersstaking uiterst gering. Het zal zelfs z.i. te Rotterdam vrijwel onmogelijk en te Amsterdam zeer moeilijk zijn om de arbeiders te bewegen tot het voeren van een staking.

Dezerzijds kan niet worden geconcludeerd, dat het op korte termijn uitbreken van een enigszins omvangrijke staking is uitgesloten. Meermalen bleek, dat de communisten zekere door de arbeiders geuite beperkte grieven en eisen, op handige wijze dienstbaar wisten te maken aan hun eigen bredere doelstellingen.

In dit verband zij de aandacht gevestigd op het feit, dat in de Rotterdamse haven begin December 1950 door het O.V.B. een pamflet is verspreid, waarin voor de Haven Arbeiders Reserve een Kerstmis-uitkering van f. 50.-- wordt geëist.

HET HOOFD VAN DE DIENST.

Mr L. Einthoven.